

Osnove finansijskog inženjeringa

Osnovi mikroekonomije – analiza tražnje

Predmetni profesor

Prof. dr Dušan Dobromirov, ddobromirov@uns.ac.rs

Doc. dr Miroslav Ferenčak, ferencak@uns.ac.rs

Kabinet: ITC 308

Analiza ponude

Posmatra količinu koju su proizvođači spremni i u mogućnosti da ponude tržištu po određenoj ceni

MARGINALNA CENA PROIZVODNJE

Cena proizvodnje sledeće jedinice proizvoda nije jednaka ceni proizvodnje prethodne jedinice proizvoda

Uticaji na količinu proizvoda u ponudi:

- Cena na tržištu
- Troškovi inputa
- Produktivnost
- Ostalo (barijere, subvencije...)

Cena koštanja

$$TC = wL + rK$$

Gde su:

- w – cena radnog sata zaposlenog
- L – broj radnih sati zaposlenog
- r – stopa iznajmljivanja radnog kapitala
- K – broj radnih sati radnog kapitala

rK predstavlja oportunitetni trošak koji se treba uzeti u obzir pri izračunu ukupnog troška proizvodnje ukoliko je moguće

Troškovi padaju kada:

- Rastu cene radnog sata zaposlenog ili angažovanja mašine
- Pada efikasnost zaposlenih ili radnog kapitala

Mere efikasnosti proizvodnje

1. Ukupna proizvodnja – količina proizvoda koja je proizvedena
2. Prosečna proizvodnja – količina proizvoda po jedinici inputa
3. Marginalna proizvodnja – količina proizvoda koji se mogu proizvesti dodavanjem novog inputa

Mere efikasnosti proizvodnje

Protumačiti tabelu sa sledećim podacima:

Broj angažovanih radnika	Ukupna proizvodnja	Prosečna proizvodnja	Marginalna proizvodnja
0	0	-	-
1	100	100	100
2	220	110	120
3	360	120	140
4	480	120	120
5	590	118	110
6	660	110	70

Pri kojem broju radnika dolazi do smanjivanja efikasnosti?

Marginalni prihod

Marginalni prihod predstavlja prihod koji se ostvaruje proizvodnjom i prodajom sledeće jedinice proizvoda

$$MR = \frac{\Delta TR}{\Delta Q}$$

Kako je $\Delta TR = P\Delta Q + Q\Delta P$, MR možemo izračunati na sledeći način:

$$MR = P + Q \frac{\Delta P}{\Delta Q}$$

Marginalni trošak

Marginalni trošak predstavlja trošak koji se ostvaruje proizvodnjom sledeće jedinice proizvoda

$$MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q}$$

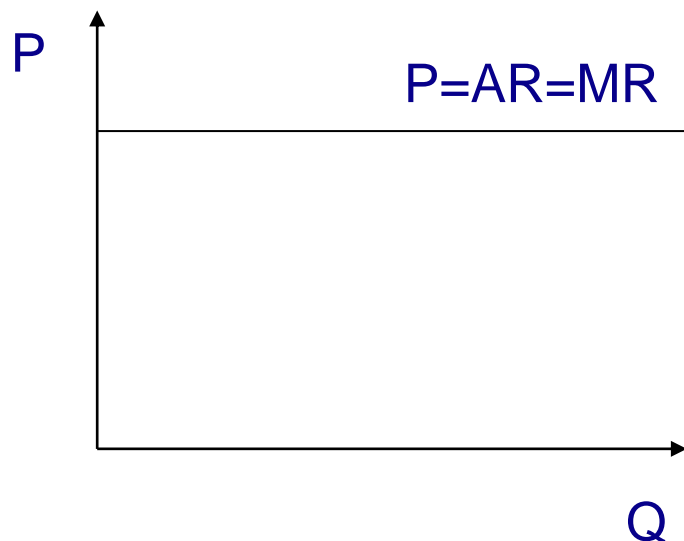
Zašto marginalni trošak raste sa povećanjem proizvodnje?

Tipovi tržišta

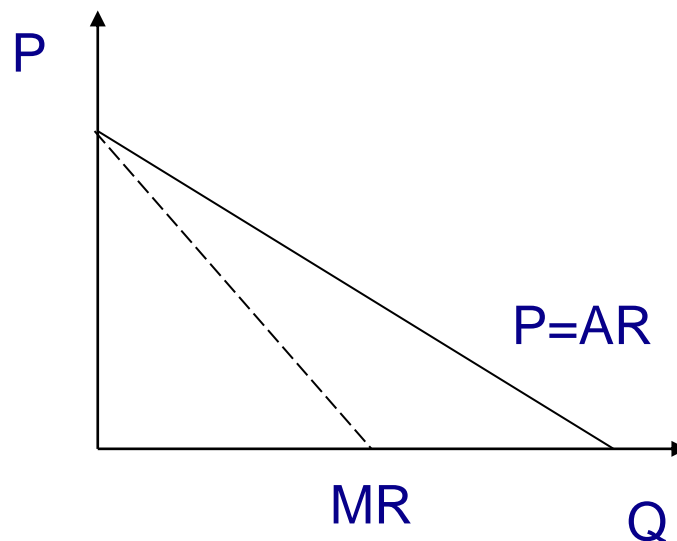
Tip tržišta zavisi od krive tražnje

- Perfektno tržište

- Snabdevač nema uticaj na cenu

- Imperfektno tržište*

- Snabdevač može ostvariti konkurentsku prednost

*Posebne vrste – oligopol i monopol

Koju količinu proizvoda je proizvođač spreman ponuditi na tržištu?

Dokle god mu odgovara cena!

$$TR > TC$$

Da li je taj nivo najisplativiji?

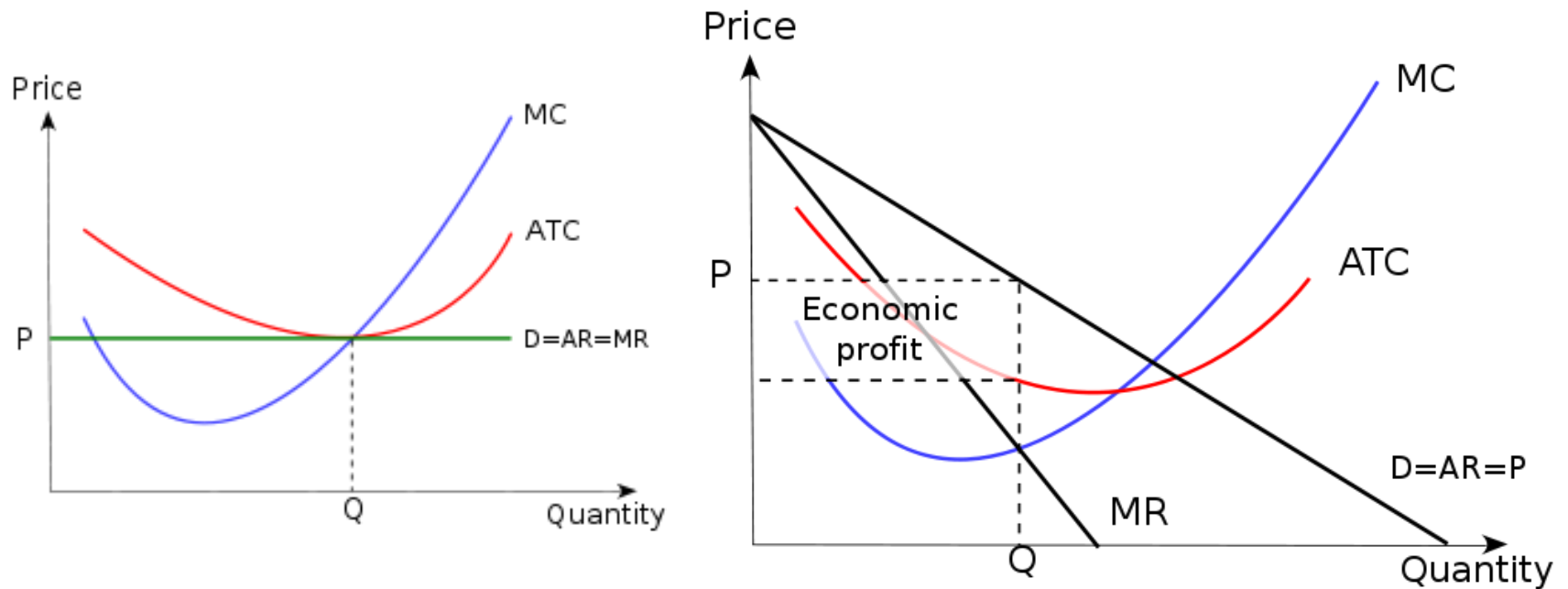
$$MR > MC$$

Ekvilibrijum ponude i tražnje

$$Q_d = Q_s$$

Tačka maksimizacije profita

Hvala na pažnji...

Da li imate nekih pitanja...

